

Glem aldrig pionererne, siger præsident Hinckley og andre ledere

Søndag aften den 22. juli talte præsident Gordon B. Hinckley i Konferencetretet til en forsamling på 21 000 på den første årlige Pionermindedag.

»Jeg foreslog, at vi afholdt et møde som dette for at fremhæve de åndelige elementer ved pionerernes ankomst,« sagde præsident Hinckley. »Vi har indført dette som en del af vores højtideligholdelse af Pionerdagen, så vi ikke overser Guds hånd i, at vores folk blev rodfæstet i disse bjergdale.«

Ved mindehøjtideligheden, som varede en time, sang og spillede Tabernakelkoret og Orchestra at Temple Square ni pionersalmer. Programmet blev sendt på internettet og til kirkebygninger i USA og Canada.

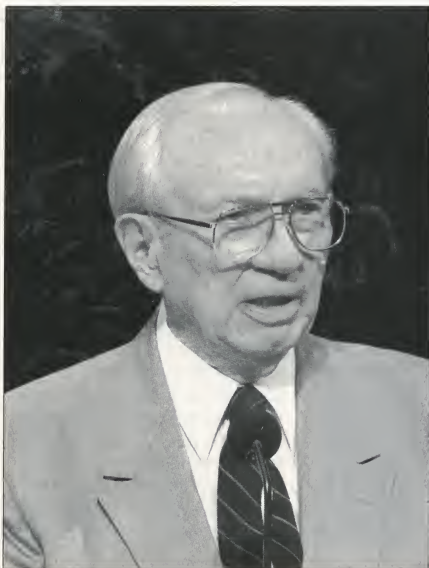
»Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at bede om en tolerant og nabovenlig, venskabelig og kærlig ånd over for dem, der har en anden tro,« sagde præsident Hinckley.

»Udvikles denne holdning, vil der sandsynligvis i årenes løb opstå en større tendens til at fremhæve mangfoldigheden i paraden den 24. juli og de dermed forbundne aktiviteter. Men jeg har følt, at vi aldrig må miste de storslåede og enestående resultater af syne, som de første mennesker, der kom til denne dal i 1847, opnåede.«

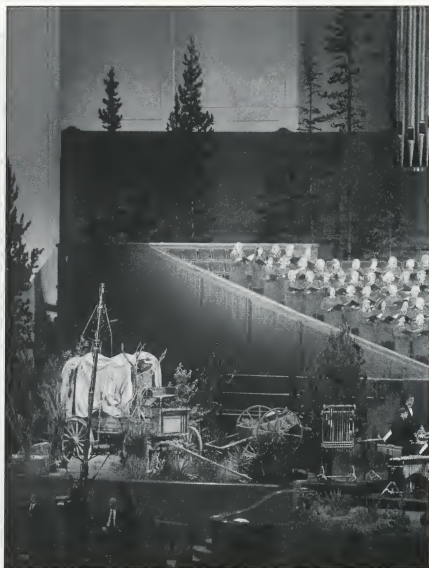
Præsident James E. Faust, andenrådgiver i Det Første Præsidentskab, talte ved »Days of '47«-komiteens frokost den 24. juli i Joseph Smith-bygningen. I sin tale roste han Brigham Young, som ledte pionererne med fast tro på, at han udførte Guds vilje, og han brugte sine kræfter på og arbejdede for at udføre det, som skulle gøres.

Inden frokosten repræsenterede præsident Faust Kirken i Salt Lake Citys »Days of '47«-parade. Paradens tema var »Velkommen til pionerer fra alle nationer.«

Tidligt om morgenen den 24. juli talte Rex D. Pinegar

Præsident Hinckley taler ved den første Pionermindedag.

Denne autentiske pionervogn var blandt udsmykningen til programmet i Konferencetretet.

ved det 55. »Days of '47«-møde i Tabernaklet i Salt Lake City. »Vi ser tydeligt frugterne af vore forgængeres arbejde,« sagde han. »De kom med mod og tro fra mange lande til et ukendt, øde land. Med mirakulos beslutsomhed og tapperhed indtog de ørkenen, oprettede kolonier og gav

alt, hvad de havde, for at grundlægge en ny levevis.«

Ældste Pinegar henviste til Brigham Youngs frimodige udtalelse om, at Saltsødalen »vil blive en stor korsvej for nationerne. Jordens konger, kejsere, adelsmænd og kloge vil besøge os her.«

Mormontabernakelkoret og Orchestra at Temple Square sang og spillede pionersalmer.

»Disse løfter var som håbets spirer, som vore trofaste forfædre plantede, og som vi i dag kan høste, hvorved en profeti er blevet opfyldt,« sagde ældste Pinegar. »Vi er bestemt blevet en stor korsvej og ven for alle nationer! Næste år byder vi verden velkommen til vores smukke by, som blev oprettet som et banner for alle folk.« (se Es 5:26).

Utahs guvernør, Michael Leavitt, talte også om at byde verden velkommen ved »Days of '47«-frokosten, idet han henviste til, at den olympiske ild kommer til Salt Lake City »som en bekræftelse på og en hyldest til de pionerer, som rejste ind i denne dal.« Guvernør Leavitt sagde, at ca. 3,6 mia. mennesker fra hele verden vil se ilden komme til en moderne by, som pionererne grundlagde for godt 150 år siden. Når Olympiaden begynder i februar 2002, »kan vi alle se vores bekræftelse og hyldest af pionererne,« sagde han. □

»Vedbliv med at tjene dem på den anden side af sløret«, opfordrer ældste Condie

Kirkens arbejde inden for slægtsforskning er »endnu et bevis på vores vidnesbyrd om, at dette store arbejde ikke blot er rigtigt, men vigtigt – et spørgsmål om åndeligt liv eller død,« sagde ældste Spencer J. Condie fra De Halvfjerds.

Ældste Condie, som talte ved BYUs årlige konference for slægtsforskning og slægtshistorie den 31. juli, bemærkede, at dette arbejde er omfattet af over 3700 slægtshistoriske centre, Slægtshistorisk Bibliotek samt Kirkens FamilySearch™ på Internettet, som gennemsnitligt får flere end otte millioner spørgsmål hver dag. Omkring 530 mennesker fra hele USA og flere andre lande overværede den fire dage lange konference, som blev afholdt fra den 31. juli – 3.

august. »Elias' ånd virker bestemt verden over,« forklarede ældste Condie, for der bliver indsendt millioner af navne på afdøde slægtninge til de hellige templer, hvor der bliver udført stedfortrædende ordinationer i form af dåb, bekræftelse, ordination til Det Melkisedekske Præstedømme for mændenes vedkommende, begavelse og besegling, så de afdøde, som Peter belærte om, 'skulle dømmes i kødet', men leve i Ånden efter Guds vilje« (se 1 Pet 4:6).

Han sagde, at denne praksis rejser spørgsmål hos nogle, som f.eks.: Hvad sker der, hvis den person, der udføres en ordination for, ikke omvender sig og modtager ordinationen?

»Ingen vil blive presset til at modtage ordinationer, der er udført af andre,« sagde ældste Condie. »Men hvis disse ordinationer ikke udføres af stedfortrædere, kan den afdøde ikke vælge, om han eller hun skal modtage eller afvise ordinationen.«

Et andet spørgsmål drejer sig om, hvorfor der udføres ordinationer for dem, som, mens de levede, ikke lod til at have megen lyst til at holde befalingerne. Ældste Condie citerede eksempler på omvendelse i skrifterne,

bl.a. om Amulek i Mormons Bog, og sagde dernæst: »Vi ville alle gøre klogt i at ikke dømme, men overlade det til alles Dommer.«

Eldste Condie sagde til slut: »Må vi hver især fortsat tjene dem, der er

gået på den anden side af sløret ved at tage vores mindebog frem, som indeholder navnene på og oplysninger om alle de forfædre, som vi kan finde, og som vi kan udføre stedfortrædende ordinancer for, så vi kan være et

middel til at bringe dem frelse, for »de døde, der omvender sig, vil blive forløst ved lydighed mod Guds hus' forordninger« (L&P 138:58).« □

Artiklen stillet til rådighed af Church News, 11. august 2001.

Ældste Callister organiserer Kasakhstans første sidste dages hellige gren

Kasakhstan Almaty Gren blev den første af Kirkens enheder, som blev organiseret i dette centralasiatiske land, da 44 medlemmer og venner af Kirken samledes den 29. juli for at deltage i denne betydningsfulde begivenhed.

»Der sker mange ting i Kasakhstan i dag,« sagde ældste Douglas L. Callister fra De Halvfjerds og præsident for Det Østeuropæiske Område, »men intet er så vigtigt som det, vi gør her i dag. Ikke mange i dette land ved, hvad vi gør i dag, men den dag vil komme, hvor mange vil kende os.«

Organiseringen af grenen viser fremskridtene hos en lille gruppe på mindre end 20 medlemmer, som hurtigt er vokset til over 40.

Nurlan Kadyrbekov, som for nyligt blev ordineret til ældste og kaldet som andenrådgiver i grenspræsidentskabet, er typisk for mange af grenens medlemmer. Deres datter Zora, som blev medlem af Kirken, da hun studerede i USA, henviste medlemmerne til ham og hans hustru, Alma. De blev undervist af grenens medlemmer og har lige siden hjulpet med til, at adskillige af deres venner og slægtninge er blevet døbt.

Da der ikke er fuldtidsmissionærer i Kasakhstan, har grenens medlemmer privilegiet at undervise og gøre sig til venner med dem, der er interesseret i Kirken.

Om få uger rejser bror og søster Kadyrbekov til templet sammen med

den første gruppe af grenens medlemmer, som skal modtage deres tempeleordinancer. Efter at bror Kadyrbekov var blevet opretholdt i sin nye kaldelse, talte han i sit vidnesbyrd om ældste Callisters tale: »Dette er virkelig en vigtig begivenhed i Ka-

sakhstans historie og vil stadig være den vigtigste indtil den dag, hvor Herrens profet kommer hertil og lægger grundstenen til et tempel i vores land.«

Medlemmerne af Almaty Gren ser denne gren som den første af mange i dette land, hvor Kirken den 19. december 2000 opnåede officiel anerkendelse. □

Artiklen stillet til rådighed af Church News, 11. august 2001.

Ældste Douglas L. Callister (midt for) sammen med præsidentskabet for den nyligt organiserede Almaty Gren: (Fra venstre) Aoveroes Utamaganbetov, førsterrådgiver; Paul B. Pieper, præsident; Nurlan Kadyrbekov, andenrådgiver samt Mikhail Cherdanitsov, sekretær.

Befriet af håb i Filippinerne

Shaun D. Stahle

Narciso Magno bor på øen Mindanao i den sydlige del af Filippinerne. Efter at have tjent i en af Filippinerne 13 missioner rejste han hjem og begyndte at sælge appelsiner og fisk til sine naboer. Da han var blevet gift, håbede og bad han og hans hustru om en dag at få råd til den 36 timer lange bådrejse til Manila, hvor de kunne blive beseglet i templet.

Bror og søster Magnos første barn blev født et år efter. Bror Magno blev snart kaldet som præsident for Compostela Gren i Monkayo Distrikt. Tilværelsen så lovende ud for familien, indtil bror Magnos hustru blev

syg. Hendes sygdom var ikke livstruende, men udgifterne til medicin udtømte deres personlige midler og forretningens kapital. Bror Magno, som da var 27 år, kunne hverken købe appelsiner eller fisk og kunne ikke

længere forsørge familien. Forholdene var ved at blive desperate. Nogle få dage efter at have bedt om vejledning hørte han om investeringskolen. Han blev interesseret i dens mål med at hjælpe hjemvendte missionærer med at kunne forsørge sig selv ved at lære og bruge principperne for at oprette sin egen virksomhed.

I sin ansøgning til skolen skrev han, at ikke én af den 137 medlemmer af hans gren kunne klare sig med deres arbejde. Han sagde, at hvis han kunne gå på skolen, ville det ikke blot lære ham at forsørge sin familie, men det ville også hjælpe ham med at hjælpe medlemmerne i hans gren.

»Vi har henrykte over ham som elev,« siger Stephen Gibson, som er medstifter af skolen sammen med sin hustru, Bette. »Han var ihærdig og dygtig. Han kom til undervisningen før tiden hver dag i otte uger og satte sig på første række, tog omhyggeligt noter og deltog i undervisningen.«

Da bror Magno en aften udarbejdede en forretningsplan, skrev han sine personlige, familiens og forretningens mål og knælede derefter i bøn. Han rejste sig og foretog nogle ændringer og gentog så processen flere gange, inden han var tryk ved sin plan.

Bror Magno vendte hjem efter at have fuldført kurset og begyndte straks at bruge det, han havde lært. Flere måneder senere tjente han 11 000 pesos (ca. kr. 1800) på én måned. Næste måned tog han, hans hustru og deres to børn den 36 timer lange bådrejse til Manila, hvor de blev beseglet i templet.

Han har købt en brugt motorcykel med sidevogn til at transportere sine varer i, og han har planer om at købe en motorcykel mere og ansætte en

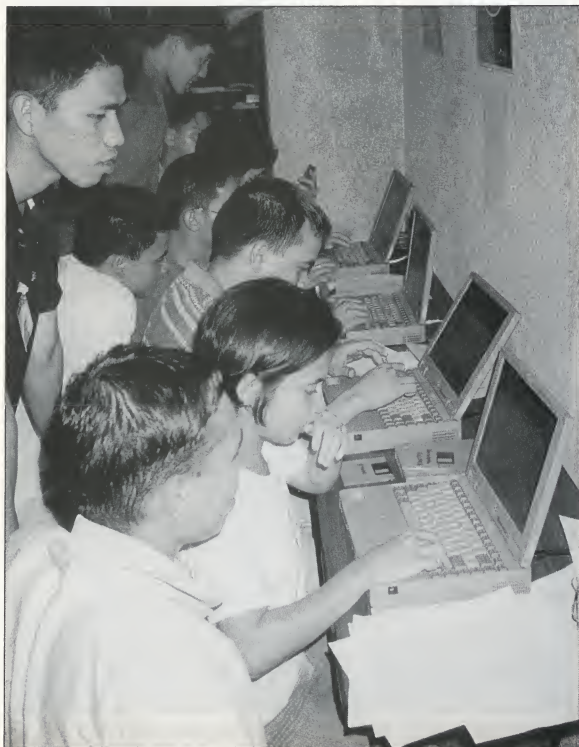

FOTO: STEPHEN W. OG BETTE GIBSON

Elevet udvikler færdigheder og udarbejder forretningsplaner i skolens computerrum.

medarbejder. Han arbejder fem dage i ugen og helliger lørdagen til at undervise medlemmerne i sin gren i principper for virksomhedsførelse.

»Min drøm,« sagde han, idet han citerede et tema, som blev fremhævet på skolen, »er ikke at dø i fattigdom, men at fattigdommen dør i mig.«

Filippinske missionærer står over for svære udfordringer, når de vender hjem, siger bror Gibson. Når de har tjent godt i to år og gennem missioneringen lært disciplin og tilegnet sig evnen til at sætte sig mål, vender nogle missionærer hjem til meget begrænsede muligheder. Når man har en lang arbejdsdag og et lille udbytte, bliver nogle modløse og bliver let inaktive i arbejdslivet og i Kirken.

»Hjemvendte filippinske missionærer er veltalende og dannede, men mange har ikke råd til at betale for en busbillet for at kunne komme i kirke,« siger søster Gibson. Der hersker en følelse af rastløse ambitioner blandt missionærer, som vender hjem efter at have set verden.

»Tidspunktet for skolens oprettelse var rigtigt,« forklarer bror Gibson. »Hjemvendte missionærer er villige til at arbejde virkelig hårdt. De har bare brug for en stige til at hjælpe dem med at komme op fra fattigdommens lænker.«

Bror og søster Gibsons ønske om at skabe en skole, hvor eleverne kan lære de rigtige virksomhedsprincipper såvel som få økonomisk hjælp, kommer af deres baggrund som iværksættere og af kærlighed til det filippinske folk.

Bror Gibson er en erfaren iværksætter, som arbejder frivilligt på Iværksættercentret ved Brigham Young universitetets Marriott School. Han blev bekymret over filippinernes vanskeligheder, da han i fem år hver niende måned havde rejst til Filippinerne som frivillig for en velgørehedsorganisation. »På mine ture fik jeg hurtigt øjnene op for et voksende

Jessie Mangguera startede en forretning med at sælge pizzaer i to gadekiosker og på 16 skoler, da han havde gennemført kurset på skolen for iværksættere.

problem blandt hjemvendte missionærer. Da jeg hele livet havde vendt problemer til muligheder, samlede jeg materialer og skrev en kort læseplan i håbet om, at vi en dag kunne gøre vores drøm til virkelighed og undervise hjemvendte filippinske missionærer i at oprette og køre en virksomhed.

Mulighederne for mange medlemmer i [udviklings]lande ligger i at starte sin egen virksomhed,« fortsætter bror Gibson, »da der ikke er arbejde til størstedelen af dem, som tilslutter sig Kirken i disse lande. De skal bare lære nogle få grundlæggende forretningssteknikker, og så vil de tjene langt mere, end til blot lige at overleve.«

Efter megen bøn og overvejelse samt lange drøftelser tog bror og søster Gibson i kraft af deres tro springet ud i uvisheden. De pakke

de kufferter, 13 kasser med bøger og undervisningsmaterialer samt 10 bærbare computere og aflåste deres hjem i Edgemont 11. Ward i Provo Utah Edgemont Sydlig Stæv.

Den anden uge i november 1999 kom de til Cebu i Filippinerne. De havde ikke noget sted at bo, ikke noget sted at undervise og ingen elever. Men de havde tro på, at når de havde gjort deres bedste, ville Herren gøre resten. Ved hjælp af Kirkens Uddannelsessystem begyndte de at uddele ansøgninger til skolen blandt stavspræsidenter og biskopper. Efter nogen tids søgen fandt de ud af, at en tidligere stavspræsident i Cebu havde et hus med 12 værelser, syv badeværelser, to køkkener og en stor stue, som var lavet om til undervisningslokaler.

Da de havde lejet bygningen, var deres næste problem, hvordan de

skulle lave 4.200 måltider til de 25 elever tre gange om dagen i de otte uger, de skulle bo der. Huset skulle også møbleres med senge og sengetøj, borde og stole, tavler og andre ting, inden den første time kunne begynde den 10. januar, mindre end to måneder efter bror og søster Gibsons ankomst.

»I kan nok forestille jer, hvor meget vi har bedt,« siger søster Gibson.

Kort tid efter at bror og søster Gibson havde lejet huset, begyndte de daglige ture til posthuset for at hente ansøgninger. Den ene dag efter den anden var så vidunderlige, men det var trist at læse om deres frustrationer og problemer i forbindelse med at prøve at overleve temligt og åndeligt uden håb for fremtiden. Omkring seks uger efter vores ankomst havde vi 95 an-

søgninger, hvoraf vi udvalgte 25 til det første kursus.»

I den klasse blev to kursister ansat og oplært som lærere på skolen.

»Vi vidste, at det klogeste, som vi kunne gøre, var at oplære filippinere til at overtage skolens ledelse, når vi rejste,« siger søster Gibson.

Siden da har 172 elever fuldført og yderligere 25 er i gang med kurset. Næsten to tredjedele af kursisterne har nu fast arbejde eller arbejder som selvstændige.

Bror og søster Gibson rejste hjem i maj 2001 efter godt halvandet år i Filippinerne.

»Oplevelsen med at arbejde med trofaste, hjemvendte missionærer har overgået vore forventninger,« siger bror Gibson. »Vi har stiftet evige venskaber med flere hundrede kinesere og filippinere over alt i Filippinerne. Vi har stor tiltro til, at nøglen til selvstændighed og et rigt liv for Kirkens medlemmer i [udviklings-]lande ligger i, at de arbejder selvstændigt i små virksomheder, hvoraf mange i begyndelsen ikke består af andet end et bord eller et tæppe og køb og salg

af frugt, grøntsager, nipsting eller kunsthåndværk.

Den timelige side af deres liv skal bringes i balance med den åndelige,« forklarer søster Gibson. »Hjemvendte missionærer er ivrige efter at gøre noget ved deres vilkår, men står ofte hjælpeløse ... Skolen får dem til at tænke anderledes. De accepterer ikke længe forholdene, som de er, men lærer at handling fra deres side kan give dem en bedre livskvalitet.

Vi ser, at gamle kursister fra skolen bliver kaldet til lederstillinger i Kirken,« fortsætter hun. »De kan nu forsørge deres familie ved at arbejde mindre og få mere tid til at tjene.»

Skolen finansieres af en velgørenhedsorganisation, som hovedsageligt finansieres af bror og søster Gibson. »Vores håb for skolen,« siger bror Gibson, »er at kunne skabe noget værdifuldt, som varer ved og vokser. Noget, som vi er meget begejstrede over, er, at skolen fortsætter under filippinsk ledelse.« □

Artiklen stillet til rådighed af Church News, 21. juli 2001.

Vital Records Index for Skandinavien udkommet

Kirken har for nylig udgivet et nyt slægtshistorisk redskab for dem, som ønsker at lære mere om deres skandinaviske forfædre. Vital Records Index for Skandinavien på CD-ROM indeholder 4,5 million optegnelser fra originale optegnelser over fødsel, døb og vielser fra Danmark, Finland, Norge og Sverige. Frivillige har afskrevet oplysninger fra kirke-

optegnelser fra sidst i 1500-tallet til 1905.

»Fødsels- og dåbsoptegnelser nævner for det meste barnets forældre. Optegnelser over vielser nævner ofte brudens og gommens forældre.

Med de 4,5 million optegnelser kan disse optegnelser i databasen derfor let indeholde over 10 millioner mennesker,« sagde Paul

Nauta, kommunikationsleder i Afdelingen for slægtshistorie og Kirkens historie. Databasen indeholder også kildehenvisninger, som gør det muligt for brugerne at se den originale optegnelse på mikrofilm for at få yderligere oplysninger.

Sættet på syv CD'er (katalognr. 50108) kan købes på Kirkens distributionscentre verden over. □

Præsident Monson indvier statue af Maeser i Tyskland

Præsident Thomas S. Monson, førstærådgiver i Det Første Præsidentskab, indviede den 14. juli i Dresdens stavscenter en statue til ære for Karl G. Maeser.

»Ét land, ét kontinent, kunne ikke rumme Karl G. Maesers talenter,« sagde præsident Monson til ære for den mand, som var den første i Saksen i Tyskland, der blev omvendt til Kirken, og som senere blev den anden rektor ved Brigham Young Academy, i dag kendt som Brigham Young University. Bronzestatuen er en kopi af den originale statue, som står på BYU.

Bror Maeser og hans hustru, Anna, emigrerede til Saltsødal i 1860. I 1876 udvalgte præsident Brigham Young ham til at lede skolen i Provo i Utah og skabe omgivelser, hvor de studerende kunne lære gennem Herrens Ånd. Bror Maeser fik indflydelse på udviklingen af Brigham Young University og uddannelsen i det vestlige Amerika ved at indføre nye uddannelsesmetoder og en model for høj moral og personlig ansvarlighed og oplæring af de første ledere i Utah-territoriet og i Kirken.

»Vi er forsamlet her i Dresden, hvor Karl G. Maeser blev døbt,« sagde præsident Monson i sin indvielsesbøn. »Vi er taknemmelige for Tyskland og delstaten Saksen, hvor han kom fra, og hvor han, ligesom Frelseren, voksede i format og visdom og Guds og menneskers yndest.«

Flere end 350 mennesker overværede indvielsen, heriblandt medlemmer såvel som kommunale ledere. »Jeg er glad for, at jeg kan være med til indvielsen og afsløringen af statuen af vores søn, Karl G. Maeser,« sagde dr. Thomas Pollock, som er borgmester i Meissen, hvor Dresdens stavscenter

Ved indvielsen deltog præsident Thomas S. Monson (midt for), præsident Byron P. Hughes fra Missionen i Leipzig (til venstre), præsident Fran Jentzsch fra Dresdens Stav, Hans Schult, tidligere distriktspræsident i Berlin, samt ældste D. Lee Tobler og Merrill J. Bateman fra De Halvfjerds.

ligger. Foruden præsident Monson var ældste D. Lee Tobler fra De Halvfjerds og præsident for Det Centraleuropæiske Område samt ældste Merrill J. Bateman fra De Halvfjerds og rektor ved Brigham Young University.

Ældste Bateman talte ved ceremonien og sagde, at den grundlæggende model for høj moral og personlig ansvarlighed, som bror Maeser udarbejdede, stadig bruges på BYU. »Jeg er stolt over at være en af Karl G. Maesers efterfølgere,« sagde han. □

Yderligere ideer til fællestid i december 2001

Følgende er yderligere ideer til fællestid, som lederne kan bruge sammen med Fællestid, der er trykt i Liahona fra december 2001. Se »Hvilken herlig dag!« på side 4 og 5 i Lille Liahona i denne udgave, hvor der er lektion, instruktioner og aktiviteter, som passer til disse ideer.

1. Hjælp børnene med at finde frem til nogle af profetierne om Jesu fødsel og hans andet komme ved at lave en »Syng-en-julehistorie«.

Brug billederne af Frelserens fødsel og det andet komme fra Evangelisk kunst (EK). Bag på hvert billede sætter du en kort beskrivelse af den viste begivenhed, navnet på den profet som profeterede om begivenheden og et skriftsted med profetien. Vælg nogle børn til at holde billederne op, mens historien fortælles. Syng en sang, der passer til hvert billede. For eksempel:

- EK 201: Nephi – Frelserens mor vil være fra Nazaret (1 Nephi 11:13, 20–21).
- EK 200: Nephi – Hans navn vil være Jesus Kristus (2 Nephi 25:19).
- EK 203: Lamaniten Samuel – Store lys og en ny stjerne vil vise sig (Helaman 14:2–5)

- EK 240: Esajas – Han vil være vor himmelske Faders Søn (Es 9:6)

- EK 238: Matthæus – Jesus Kristus vil komme igen (Matt 16:27).

2. Få et barn til at fortælle historien om Frelserens fødsel i Betlehem. Fremhæv de ydmyge omstændigheder ved Jesu Kristi fødsel og syng en sang derom. Sammenlign disse omgivelser med det, som profeterne har sagt om det andet komme. Lav i forvejen nogle papirstrimler med et resumé af hvert skriftsted. (For eksempel: Es 65:25 – Der vil være fred på jorden. Matt 16:27 – Engle vil komme sammen med ham. Matt 24:30 – Han vil komme i skyer og herlighed. Matt 24:36 – Ingen ved, hvornår han kommer. 1 Thess 4:16 – Herren vil komme ned fra himlen til lyden fra en basun. L&P 76:108 – Han vil komme for at være vores konge. L&P 133:25 – Han vil stå blandt sit folk og regere). Sæt et billede frem af Frelseren og få børnene til at sætte ordstrimlerne under billedet, efterhånden som de finder skriftstederne. Hjælp børnene med at forstå forskellen mellem de ydmyge omstændigheder ved Kristi fødsel og herligheden ved hans andet komme.

Fortæl lignelsen om de ti brudepiger (Matt 25:1–3). Lim inden lektionen et billede af en lampe fra Bibelens tid på et kraftigt stykke papir og lad toppen stå åben, så der kan lægges papirstrimler i lampen (se »Jeg tror, at Jesus vil komme igen«, *Børnestjernen*, sep. 1995, s. 10). Forklar, at på samme måde som de fem kloge brudepiger var forberedte på, at gommen skulle komme, kan vi også være forberedt på Frelserens andet komme. Få børnene til at skrive noget, som de kan gøre nu for at fylde deres lamper op og være forberedt, når Frelseren kommer igen. Få hvert barn til at lægge sit papir i lampen. Bær dit vidnesbyrd om, at de ting, som vi gør for at forberede os til det andet komme, vil give os et lykkeligere liv og forberede os til at leve hos vor himmelske Fader engang.

3. Yderligere materialer i *Børnestjernen*: »Lamaniten Samuel fortæller om Jesus Kristus«, juni 1996, s. 14–16; »Tegnene på Kristi fødsel«, aug. 1996, s. 2–4; »Profeterne vidner om Jesu Kristi fødsel«, dec. 1997, s. 8–9; »Gud taler til sine profeter«, feb. 1998, s. 4; *Lille Liahona*: »De vidner om ham«, sep. 1999, s. 8–9; »Når Jesus atter kommer her«, dec. 1999, s. 12–13. □

SeaTrek 2001 i Esbjerg

Da vi i foråret blev præsenteret for SeaTrek ved Århus stavskonference, hvor de to arrangører, DeAnn og William Sadleir, var til stede, blev jeg klar over, at noget stort var undervejs. Jeg underrettede min søster og svoger i USA, da det sikkert kunne give hende, som for mange år siden emigrerede pr. skib, nogle gode minder og oplevelser. Vi besluttede at tage med fra Esbjerg til København.

Esbjerg Havn

Vi mødtes i Esbjerg dagen før afrejsen og så de mange flotte sejlskibe, som havde deltaget i Cutty Sark-arrangementet.

Mødet med de store, flotte sejlskibe blev en stor oplevelse i sig selv, og så så mange af dem. Ca. 100 store og små skibe var i Esbjerg som afslutning på det store sejlskibsrace.

SeaTrek Foundation havde lejet otte pragtfulde skibe, som skulle sejle videre som en mindesejls for de over 85 000 emigranter, som forlod Nordeuropa for at samles i Zion og opbygge kirken.

På kajen var der utroligt meget at opleve. Der var scener, hvor orkestre og kor fra hele Europa optrådte. Om mandagen var flere af indslagene også med de grupper, som var engageret af SeaTrek. Rent faktisk var en gruppe, *T-Friday*, skabt til lejligheden. De var utroligt musikalske og sam-sungne. Den anden gruppe, *Enoch Train*, bestod af seks garvede musikere, som mestrede at spille på mange forskellige instrumenter og mange forskellige musikalske stilarter.

Kirkens udstilling

På kajen var der opstillet et informationskontor for SeaTrek, hvor de ca. 600 deltagere på turen Esbjerg-København blev indskrevet. Her kunne man også købe regntøj, kasketter og t-shirts m.m. med SeaTrek-logo.

Der var ligeledes rejst et telt på ca. 100 m² og opstillet 15 computere opkoblet til internettet, så alle interesserede kunne søge deres aner på *Fami-*

lySearch. Der var stor søgning i teltet, som også rummede en flot udstilling, *Emigranter over havet*, om emigranternes ofte lange kår over Atlanten.

For mig var det helt specielt at kunne læse om, at nogle af datidens sejl-

skibe aldrig kom frem – men det skete aldrig for ét af de skibe, som medbragte sidste dages hellige emigranter.

Mange frivillige hjælpere gjorde en rigtig god indsats – både i teltet, bag musikscenen og på salgsstedet.

Søndag i Esbjerg

Min hustru og jeg overværede et vidnesbyrds møde for engelsktalende og fik nogle gode indlæg fra danske, tyske, hollandske og amerikanske sø-

FOTO: ARKUPOTO

»Mir« for fulde sejl.

skende, som alle havde aner, som emigrerede og bragte store ofre, hvilket de nu var meget taknemmelige for.

Søndag aften havde SeaTrek arrangeret fire-side i Esbjerg Musikhus. Det var et flot program med taler og musikalske oplevelser. Poul Ilskov fortalte om emigranter i sin mors slægt, og Tove Bisgaard, som havde en stor del af æren for SeaTrek-arrangementet i Danmark, overrakte et Dannebrogsslag til SeaTrek-arrangementet som et symbol på, at mange emigranter kom fra Danmark og bidrog med på at bygge Zion i Amerika.

Enoch Train og *T-Friday* underholdt med kirkens salmer og musik. Thomas Kofod sang *Bring Me Home* fra musicalen *Les Miserable* så flot, at nakkehårene rejste sig, og bifaldet næsten ingen ende ville tage.

Mandag i regnvejr

Mandagen var ved at drukne i regn, så den officielle åbning af SeaTrek, som skulle foregå på Taarnbrog-pladsen i Ribe, blev reddet takket være Ribes borgmester Jørgen Elsted Hansens store hjælpsomhed og ha-

stigt flyttet til Ribe Domkirke. Flot at det kunne lade sig gøre med så kort varsel! Det blev et flot arrangement med musik og taler samt en bøn, som velsignede arrangementet.

Afsejling

Tirsdag var det igen godt vejr. Inden afsejling var der afskedsceremoni på kajen, hvor flere tusinde var mødt op. Her var der underholdning med folkedansere fra Fanø, faneindmarch med faner fra alle lande, som var repræsenteret på turen, og Esbjerg Politiorkester spillede bl.a. nationalsangen under ledelse af Carl Johan Grabe, og de kunne sandelig også spille *Gud vær med dig til vi ses igen*.

En stor gruppe mennesker i datidens klæder vinkede farvel fra kajen, og Dannebrog fra søndagens fireside blev holdt op på sejlskibet *Statsraad Lehmkuhl* som symbol på alt det nationale, de nu forlod, som stadig lå dybt i deres hjerter.

Skibene

På skibet *Mir*, som jeg sejlede med, var der ikke hængekøjer, men rigtige køjesenge i 12-mandskahytter med

rent, hvidt, nystroget sengetøj. Gæsterne fik to skabe hver til bagage.

Vi fik en fin forplejning, og selvom kokken var russisk, var maden ikke så langt fra, hvad vi kendte, og der var rigeligt af alt. Vi spiste i officersmessen helt ude forskibs, så når vinden nåede omkring 25 m/sek., skulle vi holde på porcelænet.

Det eneste, vi ikke syntes så godt om, var skibets toiletforhold – nok mest pga. lugten – men sammenlignet med hvad emigranterne oplevede dengang, så var det nok alligevel luksus. Vi fik da bad hver dag.

Mytteri på Mir

Vi var forsinkede, så kaptajnen ville ikke sætte sejl, idet vi så kun ville sejle med den halve fart. Så vi gik i seng og håbede på at få sejlene op næste dag. Men ak, nu var vinden elers nogenlunde, men kaptajnen var bange for ikke at nå København til tiden.

Vi var lidt skuffede over, at vi ikke fik sejlene op, så snart ulmede det første spæde skridt til mytteri. Vi gik lidt hårdt til skibets SeaTrek-leder og bad ham lægge pres på kaptajnen for at få ham til at hejse sejlene i Kattegat. Men grundet søsyge syntes SeaTrek-lederen at være komplet ligeglad – så et lille kompetent udvalg talte med kaptajnen, vi fik kontaktet København og fik lov til at anløbe tre timer senere end tidsat.

Sejlene blev hejst, og flot var det. Det var utroligt at se de unge kadetter kravle op i masten, løse sejlene og så ned igen for med en præcision uden lige at hejse sejlene i en ganske bestemt rytme.

Op kom de, og vi fik en herlig tur på halvanden time gennem Kattegat – og en uforglemmelig oplevelse.

Ankomst i København

I København stod mange hundrede på kajen for at tage imod. Vel i land kunne vi straks fornemme, at festlig-

FOTO: KARL OVE ILSKOV

Tusinder overværer afsejlingen fra Esbjerg Havn.

Russiske kadetter hejser sejlene.

hederne var i fuld gang. *Enoch Train* og *T-Friday* opførte *Rock the Dock*. På Admiral Hotel var der også god søgning ved de 15 slægtsforskningscomputere, og udstillingerne var godt besøgt.

Den bedste oplevelse var for mig koncerten *Saints on the Seas*, som blev fremført af Estlands Nationalorkester og Tivolikoret samt korsangere fra vore egne rækker. Ved koncerten optrådte fantastiske solister, som alle er medlemmer af kirken og kendte i de store operaer både i USA og ude i verden.

Og det 20 minutter lange fyrværkeri sidst på aftenen var utroligt flot. Jo, jeg tror, jeg vil holde med i, at det blev en oplevelse for livet. □

Karl Ove Ilkov, Odense 1. Ward.

SeaTrek i København

Hvorfor ikke genopleve de danske og andre europæiske pioners sejlads over Atlanten i 1850'erne? Ideen var jo oplagt, da søster Barbara Madsen forsigtigt lancerede den hjemme hos Anna Maria Anderson ved et internt PA-møde i 1999.

Men at den skulle blive til virkelighed i det format, havde vi nok ikke drømt om – eller måske havde Barbara? Hos hende begyndte det faktisk som en drøm eller en inspiration en tidlig morgen. Det fortalte hun nærmere om midt ude i Kattegat, da vi sad hyggeligt bænkedede i kabyssen om bord på tremasteren Mary-Ane mandag den 13. august i år.

Professor Holzapfel fra BYU bad nemlig Barbara om at fortælle, hvordan det hele begyndte. Det var noget med en del skepsis hos lokale ledere, men en idé fra områdepresidenten om, at det kunne gøres i privat regi, det fik »skuden« i gang. Og på grund af det standsede tempelbyggeri (intet er så skidt, at det ikke er godt for no-

get!), skulle Evan og Barbara tilbage til USA. Her fik hun på sin begejstrede facon »solgt« ideen til ægteparret Sadleir, som havde både midler og

kontakter til at sætte de store hjul i sving.

Hanne og jeg sejlede med det russiske skib *Mir* fra København til Göteborg. Det var et af de største skoleskibe med hele 26 sejl. Her delte vi kahyt med Irma og Jørgen Nielsen fra Frederiksberg Ward, et amerikansk ægtepar samt fem yderligere søstre fra

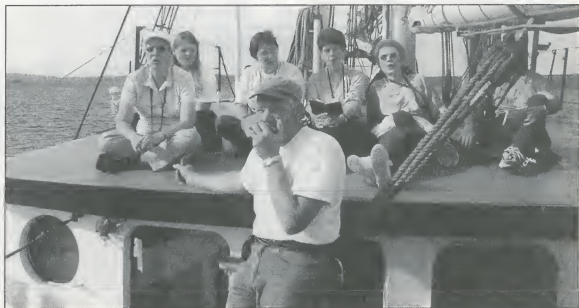

FOTO: HEEGE HANSEN

Morgenstemning med Zions sange og søskende fra USA.

USA og Sverige. En stor russisk besætning udførte det hårde arbejde, men jeg fik da en enkelt klatretur op i rigningen. Vi havde begejstret følgeskab af professor Susan Black fra BYU og ph.d.-studerende Nick fra Hull i England. De vidste en masse om emigrationen og havde mange andre »inside«-oplysninger fra kirkens historie.

Omkring 20-30 danske medlemmer deltog i en eller flere af de tre etaper af sejladsen, Esbjerg-København-Göteborg-Oslo. På visse af skibene bredte der sig søsyge hos nogle deltagere. Men alle sagde umiddelbart efter, at de ikke ville have undværet turen for noget. En amerikansk søster med danske rødder sagde rørt, at hun fik en ny veninde for livet. Det var den danske søster, hun havde »delt spand med«!

Hvilken flot sejlads! Det smukkeste, Hanne og jeg oplevede, var indsejlingen gennem Oslofjorden i solopgang den 14. august, hvor seks skibe

for fulde sejl bekendtgjorde, at stor-slåede kræfter står bag dette værk. Og hvilken opmærksomhed om kirken i havnebyerne Esbjerg, København, Göteborg og Oslo (længere rakte »beskøjterne« ikke for Hanne og mig!) Aldrig nogen sinde tidligere har så mange tusinde mennesker på én gang hørt om kirken og dens historie her i Norden. Og det var bare genialt at demonstrere adgangen til slægtshistorie ved at opstille computere i store telte ved kajen. Computerne var konstant besat af interesserede mennesker. Både dette og udstillingen om emigrationen affødte mange spørgsmål om de positive værdier, evangeliet står for.

Det samme gjorde de glade Utah-musikere på scenen ved kajen: Rockgruppen *T-minus Friday* og folkgruppen *Enoch Train*. Sidstnævnte spillede også indledning og afslutning til oratoriet *Saints on the Seas*, som havde verdenspremiere på Københavns Rådhus, spillet af Estlands Symfoni-

orkester og sunget af Tivolikoret med forstærkning af 25 sangtalenter fra kirken i København Stav. Grammy-vinderen Kurt Bestor viste sit enestående talent ved denne på én gang åndelige, fortællende og rørende, men også indimellem humoristiske musikalske beretning om pionerernes sejlads over Atlanten. Oratoriet blev gentaget i både Göteborg og Oslo, hvorefter det fortsatte til de øvrige havnebyer i England for at afslutte i Madison Square Garden i New York i oktober.

I Göteborg var der søndag den 12. kirkemøde og fireside med deltagelse af hele Göteborgs Stav og flere hundrede gæster. Ved kirkemødet talte bl.a. Göteborgs stavspræsident Leif Mattsson og områdepræsident Tobler og hustru. Leif Mattsson mindedes, at præsident Hinckley 30 år tidligere i forbindelse med ældste Mattssons og tvillingebroder Hans Mattssons missionærafløsning i England havde udtalt, at der i Sverige og i Skandinavien

FOTO: HEIGE NORDANG

Slægtshistorisk værksted på kajen i Oslo.

ville komme en »anden høst«. Måske dette var startskuddet?

Skud var det i hvert fald nok af uden for operahuset efter koncerten. Det flotte fyrværkeri fra Amaliehaven i København (som med al respekt fik Tivolis fyrværkeri til at blegne) blev her gentaget til tonerne af Kurt Bestors og Cori Connors' *Farewell My Native Land* fra oratoriet. Over 200 000 mennesker overværede fyrværkeriet i Göteborg, der samtidig markerede afslutningen på en uges byfestival, hvor kirken fik en markant rolle.

I Oslo foregik hele festen også meget centralt ved kajen neden for Oslo rådhus. Oratoriet *Saints on the Seas* blev opført i koncerthuset nogle hundrede meter fra kajen, hvorefter festfyrværkeriet blev fyret af fra en platform midt i fjorden. Her var der anslået nær 100 000 tilskuere. Efter fyrværkeriet var der bifuld med klapsalver og tudehorn fra skibene i havnen.

Med den positive omtale, som SeaTrek 2001 fik i flere aviser herhjemme

FOTO: HELGE NØRRUNG

»Mary-Anne« på vej gennem Oslofjorden.

(Jydske Vestkysten, Kristeligt Dagblad, Berlingske Tidende, BT, Jyllandsposten og Politiken) er der ingen tvivl om, at mange fik et varigt indtryk af nogle af de positive værdier, det gengivne evangelium står for. Lad os håbe og bede til, at det vil åbne flere døre, næste gang vi medlemmer stiller det gyldne spørgsmål: Kender du noget til Jesu Kristi Kirke af Sidste

Dages Hellige? »Ét hjerte, ét sind« var temaet i oratoriet *Saints on the Seas*. Og det var mottoet for de mange, som sejlede med eller hjalp til i havnebyerne som »crew« (besætning). Lad det også være mottoet, vi skal bygge videre på i kolvandet på SeaTrek 2001. □

Helge Nørrung, andenrådgiver i Den Danske Mission.

SeaTrek – En oplevelse for livet

Torsdag d. 9. august kom SeaTrek til København, og jeg skulle med videre til Göteborg næste dag. Jeg ankom til Admiral Hotel kl. 12.00, da jeg havde meldt mig som frivillig hjælper i forbindelse med arrangementet.

Alle, der skulle hjælpe til, fik en rød langærmet T-shirt, hvor der stod »CREW« på ryggen. De frivillige skulle hjælpe med at sælge billetter til skibene og souvenirs, hjælpe folk med deres genealogi, vise rundt på udstillingen, hjælpe til ved foredragene eller checke billetter ved skibene. Jeg tilhørte den sidste gruppe. Kl. 13.00 skulle rundvisningen på skibene begynde, og vi blev delt i grupper udstyret med stempler til de forskel-

lige skibe, men ikke alle skibene var nået frem. *Mir*, f.eks., kom først ved femtiden, da de, som havde sejlet med fra Esbjerg, havde insisteret på at få sejlene op, selvom kaptajnen havde sagt nej pga. stormvejr og forholdene i øvrigt. Men deltagerne havde fået deres vilje til sidst, hvilket havde betydning, da de havde sejlet en lille omvej, før de nåede København.

Om bord på skibet

Jeg havde fået at vide, at vi kunne gå om bord kl. 19.00 på *Statsraad Lehmkuhl*, som var det norske skib, vi skulle sejle med. De var dog lidt bagud i programmet, fordi en VIP-middag om bord var forsinket, så jeg må-

te vente med at gå om bord, til efter vi havde set koncerten *Saints on the Seas's* premiere på Københavns Rådhus.

Der skulle være orden på skibet, og der måtte ikke stå noget på gulvet og flyde. Hver fik tildelt et lille bagagerum. Den bagage, som ikke kunne være der, skulle være nedenunder på nogle bagagehylder, og der burde ikke stå noget på gulvet. Førstestyrmanden truede med at smide alt det ind på hylderne, vi ikke selv havde fået derind, men jeg tror, han opgav, for der blev ved med at stå noget på gulvet nede i bagagerummet, der var simpelthen ikke plads nok på hylderne.

Ved indcheckningen fik vi at vide, at vi skulle huske på, at det ikke var et luksuskrydstogt, men en tur til minde om pionererne, og det forventedes, at vi tog del i opgaverne om bord.

Man kunne vælge at gå om bord torsdag aften eller vente til fredag morgen inden afgang. Jeg endte med at blive meget glad for at have sovet en ekstra nat i hængekøje, for det er noget, man skal vænne sig til, og for mange er det rigtig svært at sove den

første nat. Og hellere være søvnløs, når skibet ligger roligt i havn, og der ikke hænger nogen på krogen lige ved siden af din hængekøje, end når man er ude på havet i kraftigt blæsevejr, og der hænger nogen på begge sider af dig, så tæt at man ikke kan undgå at støde til dem, hver gang man bevæger sig.

Afsejling

Næste dag blev vi, der sov i spise-

stuen, vækket kl. 7.00. Vores køjer skulle være pakket sammen og lagt i bagagerummet, inden det første hold skulle spise morgenmad kl. 7.30. Måden var god på hele turen, og der var også det helt store morgenbord.

Vi så nogle af de af andre skibe sejle af sted og havde afgangssamling, hvor førstestyrmændene råbte alle dem op, der skulle være om bord. Nogle enkelte var allerede var stået af. Turen fra Esbjerg havde vist også været rigtig hård, og det er ikke specielt sjovt at være søsyg. Lidt senere havde vi hellige vores egen lille morgensamling med sang og bøn, ligesom pionererne for ca. 150 år siden.

Vi måtte have slæbebåd på for at komme rigtigt ud af havnen, men vi var også et af de største sejlskibe, som var med. Der var en del på kajen til at vinke farvel, og vi sejlede ud i dejligt vejr.

Livet om bord

Der var nok at se til i løbet af dagen. Der skulle gores rent på sovesalene, der var køkkenhold, udgik efter skibe, styring af skibet og andre opgaver, som man kunne melde sig til, og så var der alle de opgaver, der bare opstod efterhånden. Søfolkene om bord var gode til at lære fra sig, og de var også meget tålmodige med os landkrabber. Vi blev kaldt rekrutter – ikke passagerer eller noget andet – for at understrege, at vi var der for at deltage i alle opgaverne.

Alle, der havde lyst, fik lov til at kravle op i masten. Nogen var meget modige, jeg nåede kun halvvejs op til første platform; der skulle mere end en dags mod til at komme højere op. De, som var vilde med at kravle op, fik lov til det flere gange.

Samtidig med alle disse opgaver var der også tre foredrag om forskellige emner om pionererne. Ud over at lære om pionererne gav turen også mulighed for at lære andre hellige at kende.

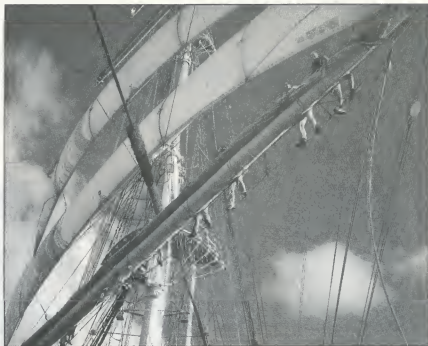

FOTO: EVA PAULSEN

Karin Petersen har vagten ved roret.

Lisa Koch kigger lidt på, hvordan vi skal sove.

De unge mænd lærer at pakke sejlet sammen.

Slæbebåden hjælper os ud af Københavns Havn.

Om aftenen var der koncert, da vi var så heldige at have bandet *Enoch Train* med om bord. D.v.s. violinisten var stået af efter turen fra Esbjerg til København, og trommeslageren var blandt dem, som var søsyge, da vi nåede frem til kl. 21.00.

Men resten spillede nogle sange, og skibets førstestyrmand var også god til at synge. Han lærte os omkvædet til nogle af de sange, sømændene synger, når de rigtig skal arbejde og helst i takt.

Ankomst til Göteborg

Mens vi langsomt nærmede os havn, begyndte vi at kunne se de andre skibe. Dem havde vi ikke set meget til dagen før. Først fik vi en lods om bord, og senere kom et hold svenske pressefolk om bord. Der havde været danske pressefolk om bord, da de var på vej ind til København. Hele arrangementet havde fået megen presseomtale, og det var godt, da et af formålene var at øge folks viden om pionererne og deres betydning.

Vi nåede frem til Göteborg ved 11-tiden om lørdagen og blev kørt i bus ind til festpladsen i byen. Vores sejl-skib var for højt til at sejle under broen helt ind til Göteborgs operahus, hvor festlighederne blev holdt. Skibene skulle sejle videre til Oslo om mandagen, og der var SeaTrek-kirkemøder om søndagen, men for mig var oplevelsen slut, og jeg tog toget hjem om aftenen. □

Eva Pallesen, Søborg Ward

Glædelig jul og et velsignet nyt år til alle de danske missionærer

Fra Københavns Stav

Nicolai Als,
Greece Athens Mission,
Panayias
Eleftherotrias 9,
145 63 Kifissia – Athens,
Grækenland

Tine Andersen,
Bulgaria Sofia Mission,
Blvd. Tsar Boris III, no. 94,
BG 1612 Sofia,
Bulgarien

Ivan Nevistic,
Greece Athens Mission,
Panayias Eleftherotrias 9,
145 63 Kifissia – Athens,
Grækenland

Christina Østergaard,
California
Los Angeles Mission,
1591 East Temple Way,
Los Angeles,
CA 924-5801 USA

Fra Århus Stav

Lasse Ilskov Nielsen,
Den Danske Mission,
Borups Allé 128, 1. tv.,
2000 Frederiksberg

Niels Andersen,
Greece Athens Mission,
Panayias
Eleftherotrias 9,
145 63 Kifissia – Athens,
Grækenland

Niels Corfitsen,
England Manchester
Mission,
Trafalgar House,
110 Manchester Road,
Altrincham – Cheshire,
WA 14 1NU – England

Thomas Olsen,
England Manchester
Mission,
Trafalgar House,
110 Manchester Road,
Altrincham – Cheshire,
WA 14 1NU – England

Lasse Ronnenberg,
Den Danske Mission,
Borups Allé 128, 1. tv.,
2000 Frederiksberg

Benjamin Kofod,
England Manchester
Mission,

Trafalgar House,
110 Manchester Road,
Altrincham – Cheshire,
WA 14 1NU – England

Anne Christina Larsen,
Washington DC
North Mission,
904 Wind River Ln.
Ste 103,
North Potomac,
MD 20878 – USA

Nikolai Ravn-Petersen,
Utah Ogden Mission,
2133 Washington Blvd.,
Ogden, UT 84401, USA

Michael Dalsgaard,
England Bristol Mission,
Southfield House,
2 Southfield Road,
Westbury On Trym,
Bristol BS9 3BH – England

Søren og Else Krag
Templet i Stockholm
Box 153
S-137 23 Västerhaninge
Sverige

Kim Riedel,
Schweiz Zürich Mission,
Pilatusstrasse 11,
CH 8032 Zürich – Schweiz